

Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

- Σχέση με δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας
- Η Οδηγία 2019/790
- Το νέο άρθρο 21^A ν. 2121/1993

Άρθρο 22Α ν. 2121/1993

Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Επιτρέπεται στα ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 21Α, καθώς και σε τρίτα μέρη, που ενεργούν για λογαριασμό τους και υπό την ευθύνη τους, η **δημιουργία αντιγράφων έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας**, που βρίσκονται **μόνιμα** στις συλλογές των ιδρυμάτων αυτών, **σε οποιαδήποτε μορφή ή μέσο αποκλειστικά** για τους σκοπούς της **διατήρησης** των εν λόγω έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και **στον βαθμό που απαιτείται** για την εν λόγω διατήρηση.

2. Κάθε συμβατική ρύθμιση αντίθετη προς την εξαίρεση που προβλέπεται στην παρ. 1 είναι άκυρη.

α. Ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς

Ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς εκτός ΕΕ;

β. Δημιουργία αντιγράφων

γ. Έργα και αντικείμενα που βρίσκονται μόνιμα στις συλλογές των ιδρυμάτων

δ. Αποκλειστικά για τους σκοπούς της διατήρησης των εν λόγω έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας και στον βαθμό που απαιτείται για την εν λόγω διατήρηση

ε. Τρίτα μέρη, που ενεργούν για λογαριασμό και υπό την ευθύνη των πολιτιστικών ιδρυμάτων

α. 31α ν. 2121/1993 (14 Οδηγία 2019/790)

**έργα εικαστικών τεχνών που έχουν καταστεί
κοινό κτήμα**

Όταν έχει λήξει η διάρκεια προστασίας ενός έργου εικαστικών τεχνών, κάθε υλικό που προκύπτει από πράξη αναπαραγωγής του εν λόγω έργου δεν υπόκειται σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα, εκτός εάν το υλικό που προκύπτει από την εν λόγω πράξη αναπαραγωγής είναι πρωτότυπο υπό την έννοια ότι αποτελεί προσωπική πνευματική δημιουργία του δημιουργού.

- Οι διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών περί πνευματικής ιδιοκτησίας

ανασφάλεια δικαίου
επιρροή διασυνοριακής διάδοσης έργων εικαστικών τεχνών που έχουν καταστεί κοινό κτήμα.

(βλ. Ισπανία και Γερμανία)

Η ρύθμιση

- **μόνο** για τα έργα εικαστικών τεχνών (αρχικά η ρύθμιση αφορούσε σε όλα τα έργα)

- να έχει λήξει η διάρκεια προστασίας τους

Η λήξη της περιόδου προστασίας ενός έργου με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (> 70 χρόνια από θάνατο δημιουργού) συνεπάγεται την είσοδό του στην κατηγορία των έργων που έχουν καταστεί κοινό κτήμα.

- υλικό (material)

- **μόνο** από πράξη αναπαραγωγής (⇒ 'πιστές αναπαραγωγές' στην αιτ. σκέψη 53)

πιστές αναπαραγωγές ⇒ έλλειψη επιλογής ελεύθερης δημιουργικότητας (UK IPO)

- **Έννοια 'κοινό κτήμα'**: 1^η φορά αναφορά σε Οδηγία

- - HB (χαμηλό standard για προστασία)

- Γερμανία, Ισπανία (προστασία αναπαραγωγών, ακόμη και εάν κοινό κτήμα)

- Ελλάδα (ν. 3028/2002 κωδικοποίηση ν. 4858/2021)

Από το λεκτικό του α. 14 προκύπτει ότι:

εάν το υλικό που προκύπτει από την εν λόγω πράξη αναπαραγωγής είναι πρωτότυπο υπό την έννοια ότι αποτελεί προσωπική πνευματική δημιουργία του δημιουργού.

Προστασία με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικό δικαίωμα (+)

Έννοια 'εικαστικών τεχνών' στον νόμο 2121/1993

- ... τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη. (α. 2 ν. 2121/1993)

α. 5 ν. 2121/1993: δικαίωμα παρακολούθησης

- Ως πρωτότυπα έργα τέχνης νοούνται *τα έργα εικαστικών τεχνών, όπως* οι πίνακες, τα κολάζ, τα έργα ζωγραφικής, τα σχέδια, οι εικόνες χαρακτηριστικής, χαλκογραφίες και λιθογραφίες, τα γλυπτά, τα εργόχειρα χαλιά τοίχου (ταπισερί), τα κεραμικά και έργα υαλουργίας και οι φωτογραφίες, εφόσον τα έργα αυτά έχουν δημιουργηθεί εξ ολοκλήρου από τον δημιουργό ή πρόκειται για αντίτυπα που θεωρούνται ως πρωτότυπα έργα τέχνης. (παρ. 2)

άρθρο 26: Χρήση εικόνων με έργα σε δημόσιους χώρους

Επιτρέπεται, χωρίς άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η περιστασιακή αναπαραγωγή και διάδοση με μέσα μαζικής επικοινωνίας εικόνων με έργα αρχιτεκτονικής, *εικαστικών τεχνών*, φωτογραφίας ή εφαρμοσμένων τεχνών, που βρίσκονται μονίμως σε δημόσιο χώρο.

Infopaq (C-05/08)

- επιβεβαίωση ΔΕΕ

- πρωτότυπο με την έννοια ότι είναι αποτέλεσμα προσωπικής πνευματικής εργασίας του δημιουργού του.
- *'author's own intellectual creation'*
- η παροχή της προστασίας δεν εξαρτάται από την εφαρμογή κανενός άλλου κριτηρίου.

Σχέση με Οδηγία 2006/116 για τη διάρκεια προστασίας

Άρθρο 6 - Προστασία των φωτογραφιών

Οι φωτογραφίες που είναι πρωτότυπες, με την έννοια ότι είναι αποτέλεσμα προσωπικής πνευματικής εργασίας του δημιουργού τους, προστατεύονται σύμφωνα με το άρθρο 1. Η παροχή της προστασίας δεν εξαρτάται από την εφαρμογή κανενός άλλου κριτηρίου. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την προστασία άλλων φωτογραφιών.

Σχέση με α. 46 ν. 3028/2002 για την προστασία των Αρχαιοτήτων
και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
(κωδικοποίηση ν. 4858/2021 ΦΕΚ 220/Α/19.11.21)

- δικαίωμα του Δημοσίου επί της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Κοινή Υπουργική Απόφαση

ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/ 356481/254593/7509/2927/2019 (ΦΕΚ 2812/Β/4-7-2019): Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασίες και καθορισμός των οργάνων χορήγησης άδειας παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσης στο κοινό, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο, αντιγράφων και απεικονίσεων μνημείων που ανήκουν στο Δημόσιο.

- **α. 46 παρ. 4 ν. 3028/2002**

Για την παραγωγή, αναπαραγωγή και διάδοση στο κοινό, για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό σκοπό, εκμαγείων, αντιγράφων ή απεικονίσεων μνημείων, που ανήκουν στο Δημόσιο, είτε ακινήτων που βρίσκονται σε αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους ή είναι μεμονωμένα, είτε κινητών που βρίσκονται σε μουσεία ή συλλογές του Δημοσίου, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών και ψηφιακών, του διαδικτύου (internet), των δικτύων τηλεπικοινωνιακής ή άλλης σύνδεσης και της δημιουργίας βάσεων δεδομένων με εικόνες των παραπάνω, από άλλους φορείς ή πρόσωπα, πλην του Δημοσίου, του Τ.Α.Π.Α. και του Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού Α. Ε. **απαιτείται προηγούμενη άδεια.** Η άδεια χορηγείται έναντι τέλους, υπέρ του Τ.Α.Π.Α. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, στην οποία καθορίζεται και η χρονική διάρκεια της άδειας, οι όροι υπό τους οποίους παρέχεται και το καταβλητέο τέλος.

**Σας ευχαριστώ !
Μαρία Γ. Σινανίδου**